

Prikaz knjige: ?udni život Ivana Osokina

Besmisleno ponavljanje

“Samo znanje nije dovoljno onomu tko traži izbavljenje.” Pisac P.D. Ouspensky, tuma?e?i Gurdjieffovu lekciju, prenosi kako je potrebna ravnoteža izme?u “znanja i bi?a “, jer “biti” odre?uje “znanje” koje ljudsko bi?e može shvatiti, dok “znati” omogu?uje

ново stanje “bi?a “.

U svomu romanu *?udan život Ivana Osokina* (1946.) Pjotr D. Ouspensky prikazuje putovanje ?ovjeka koji znanje stje?e ovozemaljskim iskustvima. Dopušta mu da se neprestano vrti u krug, a tu vrtnju prati vje?no ponavljanje istih iskustava i uzaludna borbu osobnosti da u svemu tomu prona?e smisao života. U jednomu od svojih života, nezadovoljan okolnostima u kojima se nalazi, Ivan susre?e u?itelja koji je u isto vrijeme i ?arobnjak. To je netko tko je upu?en u misterij života, tako da Ivan od njega traži pomo?. Ali budu?i da još uvijek vjeruje da može na?i sre?u na horizontalnoj razini, traži pomo? u tomu smislu, drže?i da bi sve bilo bolje kada bi dobio samo još jednu priliku. ?arobnjak mu ne može dati nešto za ?im on još ne stremi, ?ega nije svjestan, iako mu stvarno može pomo?i. Daje mu ono što traži: još jednu priliku, pa još jednu, pa još jednu... znaju?i beznadnost svega. I Osokinova se iskustva ponavljaju, bez razlike u ishodu. Izgleda da sre?a stalno za dlaku izmi?e.

Zna?ajan lik u romanu je Zinaida, djevojka Osokinova života, s kojom je u posebnom odnosu. Ima neobi?an osje?aj da je poznaje od ranije. Iako bi htio biti s njom, osje?a da to nije mogu?e. A razloge joj ne uspijeva racionalno objasniti. Ime Zinaida zna?i „ona koja pripada Zeusu“ i može se protuma?iti kao duševni element u ?ovjeku, besmrtni ženski aspekt koji se želi povezati s muškar?evom osobnoš?u. Ali ?ovjek, iako se osje?a njime privu?en, nije u stanju na nj primjereno odgovoriti, tako da bježi pronalaze?i izgovore. Istovremeno osje?a nemir i nezadovoljstvo. Osokin je tako uvijek iznova gubi i iznova se vra?a ?arobnjaku, traže?i novi po?etak.

Naravno, nikada se ništa ne mijenja i sve ostaje kao san koji se ne može ostvariti, jer problem nije mogu?e riješiti na razini na kojoj je nastao.

Okolnosti su uvijek samo odraz unutarnje stvarnosti, pripadaju svijetu posljedica i dok se struktura ?ovjekova bi?a bitno ne promjeni, nikakva zna?ajna promjena života nije mogu?a. Svjetlo ne može ponuditi pomo? sve dok ?ovjek istinski ne shvati da njegovi pokušaji - ali s krive polazne to?ke ne vode rezultatima. Pokušaji ne daju rezultate dok ?ovjek ne postane svjesnim ograni?enja u koja je „uhva?en“ i ne prepozna stremljenje za izbavljenjem na drugoj razini. Ali kojom izbavljenju i od ?ega?

I u jednomu trenutku, kada se po tko zna koji put na?e pred ?arobnjakom, Osokin kona?no po?ne shva?ati, po?ne se prisje?ati... ima *deja vu* osje?aj da je sve ve? bilo i da ?e opet biti ako se nešto bitno ne promijeni. Ništa se ne može promijeniti, me?utim, ako se on ne promijeni – to jest, neutralizira prvo sebe.

Takva je promjena mogu?a samo ako se preda onoj drugoj, nezemaljskoj energiji koju je toliko puta prizivao, ali je nije slijedio ni primjenjivao ispravno. Ako joj žrtvuje svoju volju i posveti joj svoje snage i sposobnosti – svoj ja. Jedino tako snaga može u njemu i za njega postati djelatnom. Ono što je bitno jest osloboditi se od jastva - nije važno da se ja izbavi.

Kao što ?arobnjak objašnjava Osokinu, ?ovjeku se može dati samo ono što može koristiti, a može koristiti samo ono za što je nešto žrtvovao.

Od ?ovjeka se traži sedmostruko žrtvovanje, žrtvovanje svega onoga što on jest kao zemaljski ?ovjek. Sedam godina života koje ?arobnjak traži od Osokina simbol su toga žrtvovanja: moramo dati sve da bismo sve mogli dobiti.

Osokin ostaje pred odlukom da li ?e još jednom pokušati zemaljskim snagama „srediti“ svoj život i dobiti Zinaidu ili ?e se odvažiti na novi iskorak i predati se snazi koja ne izranja iz uobičajene matrice ovoga svijeta.

„Tražite najprije kraljevstvo nebesko i sve ostalo bit ?e vam dano.“

Da li ?e shvatiti da zapravo - tko služi božanskomu principu, služi samomu sebi?

S tom odlukom suo?ava se svaki ?ovjek-tragatelj. U njoj je ispunjenje mističnoga paradoksa. “Tko želi svoj život zadržati, taj ?e ga izgubiti, a tko svoj život položi mene radi, taj ?e ga dobiti.“

To je jedini put u slobodu.

On se sastoji od uvida u ograničenost trenutnoga stanja postojanja, stremljenja za promjenom i predaje u povjerenju snazi drugoga kraljevstva u nama. Predaja u konkretnomu smislu znači usklađivanje svoga unutarnjega i vanjskoga života sa zakonitostima drugoga kraljevstva koje su pohranjene u ljudskomu srcu, u jezgri mikrokozmosa i koje se tada postupno o?ituju iznutra prema van.

To se događa kada prolazne želje osobnosti po?nu u povezanosti s božanskim Duhom blijedjeti pred svjetlom iskonske želje duše ve? umorne od besmisla, koja želi živjeti životom za koji je predodređena.

?ovjek se mijenja, ispunjavaju?i svoju zada?u da postane novim ?ovjekom. Postaju?i novim ?ovjekom više nije osuđen na kolo ra?anja i umiranja, nego gradi na neprolaznim temeljima zajedno sa svima koji ?ine jednost u vječnosti.

ZNA?ENJE ŽRTVOVANJA (odlomak)

„Što se, dakle, od nas zahtijeva da bismo mogli nešto promijeniti?“ pita Ivan Osokin i o?ekuje da ?arobnjak ponovno odgovori jednim od svojih mudrih, ali njemu zapravo nerazumljivih aforizama kao što je: ako postaneš drugačiji, sve ?e se promijeniti. No, ?arobnjak kaže nešto što Osokin nije o?ekivao: „Moraš biti svjestan ?injenice da ne možeš ništa promijeniti, pa bi stoga morao potražiti pomo?. Moraš toga biti svjestan. Nije dovoljno da to danas shvatiš, a sutra zaboraviš. Od toga moraš živjeti.“

„Da, ali što znači: „živjeti od toga?“ pita Osokin. „I tko mi može pomo?i?“ „Ja ti mogu pomo?i,“ kaže ?arobnjak, a „živjeti od toga znači žrtvovati tomu nešto veliko, i to ne jednom, ve? neprestano, sve dok ne postigneš što si želio.“ „To zvuči vrlo dvosmisleno,“ kaže Osokin, „Što bih ja mogao žrtvovati? Nemam ništa. „Svatko ima nešto što može žrtvovati,“ odgovara ?arobnjak, „osim onih kojima se ne može pomo?i. Ali, nije mogu?e re?i, naravno, što ?e netko dobiti u zamjenu za svoju žrtvu. (...) Ono što ?u ti re?i možda ?e ti se ?initi ?udnim,“ kaže on, „jer do sada nisi razmišljao o tim stvarima, a usput govore?i, ni samo razmišljanje ne pomaže. Treba znati, a da bi znao moraš u?iti, dok u?iti jedino možeš iz iskustava. To ne razumiješ i sve dok je tako ništa se ne može u?initi. ?ak kad bih ti želio sve darovati bez žrtve, ne bih to mogao u?initi. Darovano može biti samo ono što nekome koristi, a to može koristiti samo kada nešto žrtvuje. To je zakon ljudske prirode.“ „I nema drugoga na?ina?“ upita Osokin.

„Misliš na na?ine koji ne zahtijevaju žrtve? Ne, ne postoje. Usput, ne shvaćaš što si pitao. Razmisli, možeš li imati rezultate bez uzroka? Stvaraš uzroke žrtvovanjem. Sredstva, kao takva, mogu se razlikovati, ali razlika je samo u formi, vrijednosti i težini žrtve. U ve?ini slu?ajeva moramo žrtvovati sve odjednom i ništa ne o?ekivati zauzvrat.

Postoji derviška poslovice koja glasi:

„Uzdiži se u savršenstvo

napuštaju?i ?etiri stvari.

Oti?i iz života bez žaljenja

ne o?ekuju?i nagradu na nebesima,“

(...)

„Vratimo se na?as onomu „što“ i „kako“, kad govorimo o žrtvovanju. Kažeš da ništa ne posjeduješ. To nije istina. „Posjeduješ“ život, dakle, možeš žrtvovati život. Ionako nema neku vrijednost kada si ga namjeravao odbaciti.“ (Osokin je namjeravao oduzeti si život, izd.)

„Kažem, dakle: radije daruj život meni i vidjet ?u što od tebe mogu na?initi. Želim ti i više olakšati. Dvadeset ili ?ak petnaest godina dovoljno je, ali tijekom toga vremena moraš meni pripadati – mislim pri tomu da moraš sve ?initi kako ti kažem bez izgovora ili opravdanja. Ako se budeš držao svoga dijela dogovora, ja ?u u?initi isto. Kada pro?e to vrijeme, mo?i ?eš koristiti svoje znanje za sebe. Posre?ilo ti se što nekoga trebam u ovom trenutku, premda ne baš odmah, ali mogu ?ekati kada ima što da se ?eka. Eto, sad znaš što možeš žrtvovati.“

„A sad moraš misliti na sebe. Petnaest godina može se ?initi mnogo vremena, jer si još mlad, ali kasnije ?eš uvidjeti koliko je to kratko vrijeme, posebno ako misliš što ?eš zauzvrat dobiti. Po?i, dakle, ku?i i razmisli o mojim rije?ima. Kada shvatiš sve što sam rekao i svedeš to na pravu mjeru, možeš se vratiti ovamo i re?i mi što si odlu?io.“

Moram dodati: kao i svi ljudi misliš da postoje mnogi na?ini na koje se može u?initi jedna stvar. Moraš još nau?iti da postoji samo jedan na?in da nešto u?iniš i nikada ne postoje dva razli?ita na?ina. To, me?utim, tebi nije lako razumjeti. Dugo ?eš doživljavati veliku nutranju borbu. Sve pogrešne slike moraju se iskorijeniti. Tek tada bit ?eš spreman za pravi rad.“

Source:

<https://www.lectoriumrosicrucianum.hr/hr/artikel/prikaz-knjige-cudni-zi...>